

Preus de subscripció

En Barcelona. . . 1'00 ptas. trimestre
 Resto Catalunya. 1'50 » »
 Resto d' Espanya 2'00 » »
 Extranjer. . . 15'00 » 1' any.

DIRECCIÓ

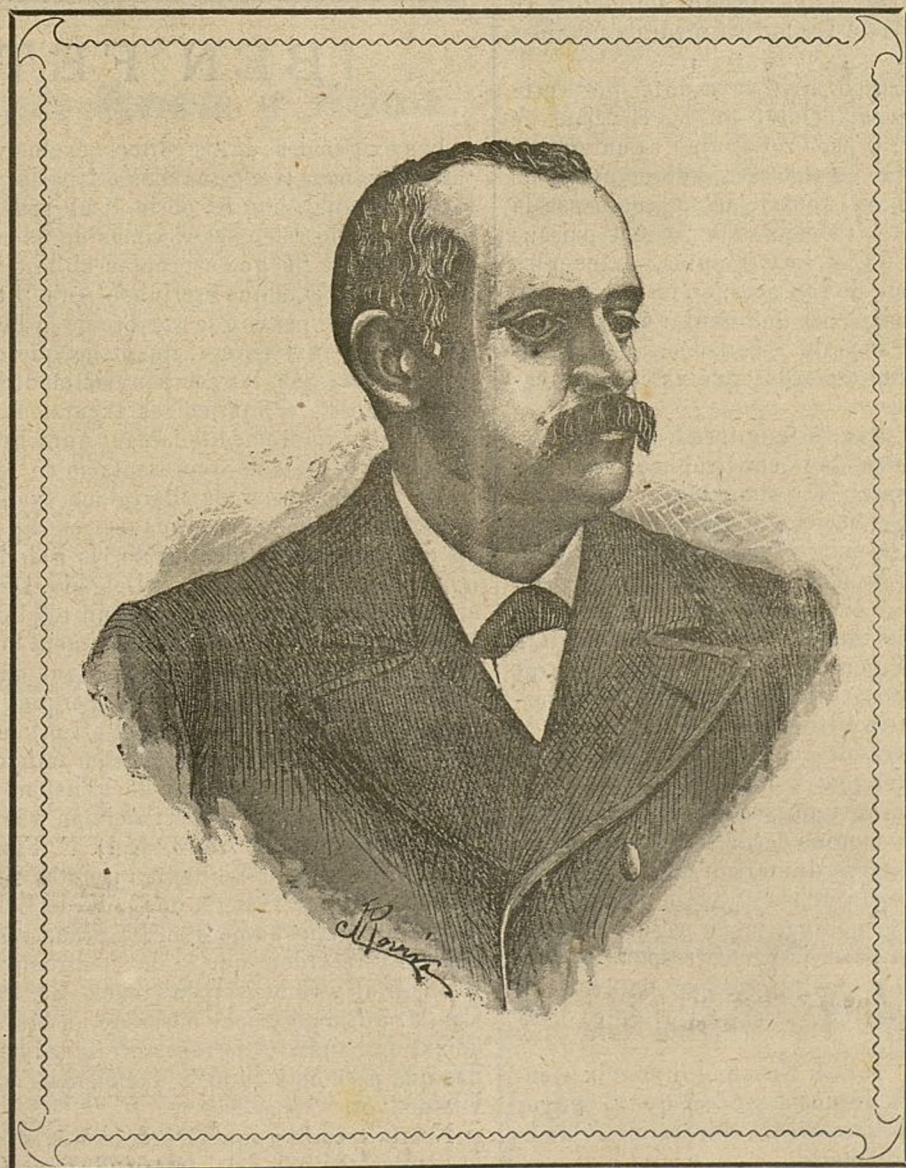
Viladomat, 164, 4.^{rt}, 1.ra

ADMINISTRACIÓ

Tallers, núm. 45, 1.er

Preus de cada número

Número corrent. . . . . 10 centims
 Id. atrassat. . . . . 15 id.
 Sucursal pera cartas y avisos:
 er. l' Arxiu lírich-dramátich de don
 J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.na.

Excm. Sr. D. Joseph Collaso y Gil

Arcalde Constitucional de Barcelona

Ayuntamiento de Madrid

Nostre grabat

A'l publicar avuy lo retrato de l' Arcalde Constitucional d' aquesta ciutat, la Direcció d' aquest periòdich ha disposat gustosa la inserció de 'l següent treball biogràfic que 'ns ha entregat nostre bon amich Sr. Sempau Berenguer:

L' Excm. Sr. D. Joseph Collaso y Gil

D. Joseph Collaso y Gil es persona distingidíssima y molt apreciada en aquesta capital, ahont va néixer lo día 7 de Septiembre de 1859.

Son pare fou D. Pere Collaso, marino intel·ligent y patrici entusiasta, amant de Barcelona, qui primer desde 'l sitial de la Arcaldia y després en la Diputació provincial y en las Corts, se desvetllà sempre en favor de 'ls interessos de Catalunya, contribuint ab sos coneixements á molts adelants y á realisar la trascendental idea de l' Ensanxe de nostra estimada capital que tanta importancia ha alcansat ab las obras notables que s' han portat á efecte, y qu' ha donat lloch a'l desarrollo de projectes tan grandiosos com lo de la Exposició Universal de 1888.

No tè encara 35 anys D. Joseph Collaso, y ja 'n fa catorze que va obtenir lo grau de Llicenciat en Lleys, guanyantse dos anys després en Madrid (ó siga en 1882) la borla de Doctor per medi de notables exercicis.

A la edat de vinticinch anys va triunfar pe 'l primer districte d' aquesta ciutat en las eleccions de Diputats provincials, y pe 'l zel ab que va cumplir y 'ls senyalats serveys prestats en lo desempenyo de 'l càrrech, lo Govern va donarli per recompensa la creu de Carlos III y 'ls electors y 'ls seus paisans van quedar satisfets de 'ls jove diputat, extenentse per Catalunya la fama de son nom; en termes que no va tardar en veure's elejit per representar en las Corts lo districte de Villafranca de 'l Panadés, anant á Madrid á defensar los interessos de aqueixa comarca catalana.

La mort de 'l seu pare va ferlo tornar á Barcelona, allunyantlo algún temps de la cosa pública; pero com tè circumstancias especials y simpatías en la opinió, 'l Govern va oferirli 'l càrrech de Arcalde de Barcelona, que havia refusat anteriorment, y que per fi va acceptar ab la idea de normalisar la administració municipal y resolt á dedicarse de plé á millorar las cosas de la ciutat, deixant los assumptos particulars a'l cuidado de 'l seu germá D. Enrich, jove il·lustrat y senzill, que ha ocupat diferents càrrechs en societats importants, entre altres lo de President de la Secció de Agricultura de l' Ateneo Barcelonés, en qual ram es molt intel·ligent.

Lo Sr. Collaso consagra tot son talent y activitat á treballar pe 'ls barcelonins desde la Presidencia de l' Ajuntament, y es sense duptar un de 'ls arcaldes que més temps s' ocupan de las cosas de 'l Municipi, ja per amor á sa ciutat nadiua, ja per seguir l' exemple de son malhaurat pare, ja per correspondrer á la satisfacció que sent lo poble barceloní de tenir un ciutadà tan honrat y actiu com ell a 'l frente de la Corporació Municipal.

A ell com a 'l seu pare l' Ensanxe li mereix atenció preferent, y no es duptòs prevéner que 'l senyor Collaso impulsarà poderosament la realisació de lo que falta fer per' completarlo.

Hem dit a 'l comensar que D. Joseph Collaso es

molt apreciat en Barcelona: es natural, donchs, que ho siga també entre 'ls concejals que són la representació de la ciutat; y la proba de que ho es pe 'ls regidors, está en que, aixís con avans may se podia celebrar sessions de primera convocatoria, d' ensá qu' ell presideix lo Municipi no se n' ha hagut de celebrar cap de segona, sino que totas tenen lloch los dimars, ab assistència de crescut número de 'ls seus companys de Consistori.

Aquest apreci es just, perque 'l Sr. Collaso no es de 'ls Arcaldes que treballan mes en apariència que en realitat; ans a'l contrari, es mes actiu de lo que 'l públich veu, y s' ocupa ab preferència de cosas útils, com ho demostra ab la qüestió de 'l pá, la mes positiva per' totas las classes y en particular per las classes mitja y treballadora.

No es, donchs, estrany que nostre Arcalde obtinga l' apoyo de la premsa y que 'ls barcelonins pugan tenir sempre en ell un decidit protector de tots los pensaments y projectes de interés públich, lo qual fa pensar que, de presentárseli ocasió de realisarne algún de trascendencia y digne de alcansarhi merescuda gloria, la aprofitará afanyós de conquistarse 'l lloch que li pertoca entre 'ls millors Arcaldes-presidents de nostra Excm. Corporació Municipal.

J. SEMPÀU BERENGUER.

¡ BEN FET !

Las exigencias de 'ls editors exclusivistas, de que 'ns queixábam fa alguns días a'l parlar de la propietat intelectual, han fet obrir l' ull ja á algunas empresas que no volen ser víctimas de 'ls capritxos y de l' egoisme de 'ls que especulan ab lo talent de certs músichs y poetas que escriuhen pera 'l teatro.

Lo que ara passa á la sombra de la llei no es nou per cert: ja anys enrera, quant los que, en vista de'l bon resultat que las companyías madrilenyas obtenían en nostra capital en sas excursions estiuhencas, resolgueren impremeditadament aumentar sense consideració 'ls drets de representació de las obras teatrales, las empresas de Barcelona van decidir no representar en sos respectius teatros cap producció de las que estiguessin inclosas en las galerías de 'ls senyors Fiscowich, Hidalgo y Delgado. De manera que en aquella ocasió hauría sofert un total descalabro la innovació de aumentar exageradament lo dret de propietat, si l' acort prés hagués sigut unánime, cosa que no fou aixís per desgracia, perque hi havia una empresa que tenia escripturat a'l primer galán don Pere Riutort y aquest artista, com tothom sab, representaba casi totas las obras de Echegaray estrenadas per en Calvo, las quals perteneixían á la administració de la Galeria *El teatro*, de D. F. Fiscowich.

Las demès empresas tenían ja totas disposat repertori de la antiga Galeria de D. V. de Lalama, que no havia introduhit augment en los preus regulars de las tarifas, y recordem que la de'l teatro de'l Bon Retiro va intentar y comensar la creació de 'l teatro Lfrich Catalá, á fi de estrenar obras de autors de la terra y deixar de banda tot lo repertori de sarsuelas castellanas que perteneixían a'ls famolenchs editors de la vila de l'òs.

Nos fa recordar aquets precedents la resolució de la empresa actual de 'l teatro Granvía (Calvo-Vico), que en son cartell d' abono anuncia un regular nú-

mero de sarsuelas novas per' estrenarlas en dit teatro, degudas á poetas y músichs no convinguts ab la casa editorial de Madrid que intenta perjudicar á las empresas en general per' que á ella li lluheixi 'l pel.

¡Ben fet! Sí, es digne d' alabansa la conducta de 'ls escriptors Colomer, Coll y Britapaja, Mesa, Castillo, Castro, Rovira, Gurel y Latorre, de 'ls mestres Pérez Cabrero, Sadurní, Ferrer, Casals y Lleó, autors de las obras novas á que 'ns referim, y també ho es la de la empresa que no duptem ne treurá bons resultats que tindrà ben merescuts, tant per ensenyar las dents á qui volia mossegalla, com perque farà un servey á l' art líric-dramàtic, oferint treballs que tal vegada no s' haurían escrit ó que haurían anat empolvantse en algún calaix qui sab quant temps.

Si aqueix exemple tingués imitadors, altre seria l' aspecte de alguns negocis teatrals y las empresas no 's veurían á voltas privades de la explotació de produccions de que no poden disposar, perque la apatia de molts d' ellas en la majoria de las ocasions ha deixat créixer las alas de editors y de certs artistas que 's fan barba d'or, mentres que 'ls empresaris de gastos han de posar la sèva á remullar perque queden afaytats.

Això, si no 'ls afaytan sense que se 'n adonin, y per lo tant, sense remullarlos sisquera.

P. DE R.

RETRATOS Á LA PLOMA

(N.º 5.)

Joseph Roca y Roca.

Publicista es de 'ls bons, no pòt negarse; puig *La Esquella* li ha dat renom de sobras, y si may *L' Estudiant* ó be autors pobres han dit qu' era dolent, es una farsa.

Escriu sempre ab lo cor, sense pensarse que *Mestres...* que no arriban á manobras, envejoses com ells són de sas obras, li buscan lo més xich pera venjar-se.

Mes per 'xó en *P. del O.* no deix la ploma, y donant cops d' *esquella* y de *campana*, diu sempre lo que vol fent sa real gana, y 'l públich a' l' llejir-lo hi fa gran broma.

Y tothom que coneixi á n' en *P. K.* lo mateix que dich jo repetirà.

Jo.

REVISTA DE ESPECTACLES

Eldorado.—De l' obra *Viento en popa* 'n parlarem la setmana entrant.

Avuy no tenim espay; pero hem de fer constar que ha agradat.

Granvía.—Los *amateurs* de 'l género que avuy está de moda, y sobre tot los que van en busca de comoditat y economíja, han prés per assalt la taquilla d' aquest teatro, en lo que, transformat d' estiu, hi actúa desde 'l passat dissapte la companyia cómic-lírica de 'ls senyors Mata y Colomer.

Complerta es y molt recomanable en conjunt; haventse ja guanyat las simpatías de 'l públich las tiples senyoras Lamaña y Rodríguez que saben donar relleu á las obras que representan, sobressurtint entre 'ls homes, á més de 'ls citats Srs. Mata y Colomer, los Srs. Miró, Oliva y López.

Lo desempenyo que han donat á casi todas las obras, es superior á 'ls preus económichs que regeixen, podent citar entre ellas *La Mascarita*, *Certamen nacional*, *El trovador de Belchite*, *Lucifer* y *De Madrid á Paris*.

Es just fer constar 'l bon conjunt de 'ls coros y de la orquesta qu' es dirigida pe 'l mestre D. Modest Ferrer.—A.

Jardin Español.—Continúan veyentse favorescudas las funciones que diariament dona aquet teatro.

Y per asegurarse mes, la empresa ha rebaixat los preus de las localitats, posantlos a' l' nivell de todas las classes.

Esperem que la present temporada será fructuosa y mes si posa en escena las produccions catalanas que anuncia.

Per de prompte, la setmana entrant representarán la revista en un acte *Las reformas* (reformada), original de nostre amich D. Joseph M. Pous, ab música de 'l mestre Gimenez, estrenada ja ab aplauso fa alguns anys en lo teatro de 'l Tivoli.

Circo Espanyol.—Callin las malas llenguas, que feyan córrer que *La Bella Chiquita* havia mort per Barcelona. No es pas aixís, perque la companyia de 'l Sr. Gil la ha fet ressucitar juntantla ab *Los padres de familia*. Val á dir la vritat: la lletra es capás de fer enrogir a' l' mes descolorit.

Pero val á dirho també; la música es de primera. Sort de aixó, que sino ¡pobre *Bella chiquita* y *los padres de familia*! ¡Qui sab ahont pararía! Ja pòt dar las gracias a 'l sea pare adoptiu mestre Sr. Cotó.

L' obra ha sigut ben rebada per part de fills de pares coneguts y desconeguts.—R. O.

Teatro Moratin (Gracia).—Ab aquet nom ha obert de nou sas portas l' espayòs local que ocupaba la societat *Fomento Protector*.

Hi treballa la companyia que actuaba en lo teatro Zorrilla.

Diumenje passat hi vam véurer representar las sarsuelas *Bazar de novios*, *El duo La Africana* y *Plato del día*. De las dos primeras no cal parlarne, puig ja 'n várem fer la revista en un de 'ls anteriors números. Passant á l' última, podem dir que va resultar un plat tan sabròs y hò, que no es estrany que 'l públich vagi cada vegada que 'l presentan á lleparsen los dits. Está ben ensajat, ben desempenyat y ben presentat. De 'ls intérpretes, los que mes s' hi lluheixen són las Srtas. Santalé, Herrero y Pastor y 'ls senyors Aragonés, Pardina, López y Claramant. Los coros molt bé: un aplauso a' l' Mtre. Sr. Riba, que cada día demostra mes que sab portarse bè, y un altre a' l' director Sr. Palacios, perque ho entén.

Una petita observació á la empresa. ¿No li sembla que en la companyia hi ha una part que es tant lo que la fan treballar, que tè de fer de *tripas corazón*, sens poguer surtir tan ayrosa de son comés com temps enera, per notárseli un continuo cansanci? ¿No li sembla que valdría la pena de posarn'hi un' altre y 's partissin lo treball? Nosaltres així ho creyem.—R. M.

CATALANISME MAL ENTÉS

Mes de quatre vegadas hem dit lo que enteniam per catalanisme dintre las múltiples y variadas manifesta-

cions de la vida regional: nostres lectors saben que estem disposats a ajudar tota idea que de un modo directe o indirecte demostrí la vitalitat de nostra patria en totes las ramas que constitueixen nostre passat, present y futur, però que, recordant aixó, nos relevin de fer avuy nova confessió de 'ls ideals que 'ns animan en la empresa que 'ns ha de portar la regeneració de nostra aymada Catalunya. Dihem aixó a'l tanto de lo que anem a exposar.

L'altre diumenge se celebrá en lo *Centre Amourdanés* d'aquesta ciutat, una vetllada lirich-literaria, en la qual pe 'l desempenyo de la primera hi prengueren part individuos de l' *Orfeo Català* cantant cançons populars catalanas, com *Los segadors*, *Canigó* y otras, que forman part d' un tomo que no fa molt temps s' ha publicat.

Que totes ellas són bellissimas, no cal dirho; que portan l' ayre de nostras encontradas, no s' pót negar. Pero duptem que aixó sigui fer catalanisme tal com se proposa la societat mentada.

¿Qué diria l' apreciable professor de piano, director de la part artistica de 'l citat *Orfeo*, si un qualsevol; v. gr., en Rodríguez Alcántara, escribís un' ópera ab música de 'ls cants populars? ¿Qué haguera dit si 'l mestre Bretón a'l posar la *sardana* a son *Garín*, hagués copiat nota per nota una de tantas com n' hi ha de publicadas? Diria, y nosaltres ab ell, que no s' necessita 'ser mestre per 'ser copista, y potser fins diria que aquell que s' apropia cosa agena, entra de plé en lo Códich penal.

Y si aixó es lo fondo de nostra observació ¿qué direm de sa forma? ¿Quin efecte pót causar a l' auditorí sentir vint ó trenta vegadas seguidas, sens respirar, los mateixos deu ó quinze compassos de música? Fins a la tercera ó quarta, fa efecte; després es pesat; després... se desitja que s' acabi.

Las cansos populars sols serveixen per ferne minucios estudi; empaparse bñ de sas cadencias originals y típicas; de sas modulacions; de sa forma característica y peculiar; de son origen; de 'l esprit que domina en totes ellas, en las que quedan faelment retratadas las costums, lo carácter, la manera d' ésser y sentir d' un poble. Lo pensador, escudrinant las notas de 'ls cants populars, deduhirá la nervositat indómita de 'l poble que las canta; sentirá de las ratllas de 'l pentágrama com naixen suaus y embaumats los ayres de la terra, ó bñ de la essencia de sas melodias formará cabal concepte de sa personalitat moral.

Lo verdader catalanisme no es cantar las *mateixas cançons* populars, empedradas de bellas solaments apreciables pe 'ls inteligents.

Lo verdader catalanisme s' obté fent música *original* pero saturada en totes aquellas condicions qu' hem dit tenen las populars. Es molt difícil: no hi ha dupte. Aquet es lo treball de 'l propagandista.

Aixó ho ha fet lo mestre Candi ab las inspiradíssimas poesias de mossen Jascinto Verdager *La barretina y Rosa marcida*; aixó ho ha fet també 'l Sr. Alió ab *Lo plor de la tortola*; lo Sr. Romani ab *La dama de 'l Rat penat*; lo mestre Rodoreda ab sas bellissimas *cançons de noys*, y altres y altres que podriam citar.

Comprenem que 'l gust artístich se desbordi gosant las bellas de nostras cançons; pero també compremem que no hem de viurer de recorts: nostra missió 'ns obliga a conservar l' esprit de lo bó de la velluria, enformant-ho a 'l ideal de 'l progrés de l' época present.

L' *Orfeo Català* conta ab elements sobriers però fer una profitosa propaganda en favor de nostre renaixement artístich musical. Mediti lo apuntat y veurá coronats sos esforços ab los aplausos de 'ls verdaders catalanistas.

MODEST VIDAL.

LA MORT DE 'L SULTÁN

CONVERSAS DE CEL-OBERT

- ¡Ay, Sra. Mónica! ¿qué no ho sab?
- ¿Qué despullan a'ls gegants?
- ¡Ca, no senyora, no; res d' aixó! 'S tracta de cosas mes importants.
- ¿Mes importants encara?
- ¡Uy! ja ho crech.

—Veyam, veyam, digui, que 'm fa estar impaciente.

—Ja ho crech que li diré, si tot *Braselona* 'n va plena.

—Pero, ¿de qué? si 's pót saber. ¿Qué potser hi ha 'l cólera?

—¡Fagi, dona, fugi! ¡'L cólera ray!

—¿Qu' es pitjor que aquesta *apidemia*?

—¡Vól callar!

—Pero, dona, acabi d' una vegada.

—Si vosté no 'm deixa...

—¡Ay, filla!... ¿qué vol que li deixi? Som pobrets nosaltres.

—No, sino vull dir aixó, sino que no 'm deixa acabar.

—¡Ah! donchs aboqui, no fassi cumpliments.

—Si, donchs molt senzill: volía notificarli que 'l Sultán ha mort.

—¿Lo Sultán?... No 'l tinch present. ¿Qu' es potse 'l *carido* de la castellana d' aquí dalt?

—¡Ca, dona, ca! 'L rey de Moréña...

—¡Que 'm conta! 'M fa quedar parada. ¿Y de que 'l coneixfan vostés?

—Ja ho veurá. 'L meu marit hi va menjar un ou ferrat allavoras de las pinyas ab los moros... ¿sab?

* *

—Adios, Roseta.

—¿Qué tal, Sr. *Quimenas*?

—Mira, ja lo puedes ver, me estich vistiendo á tot correr.

—¿Y aixó? ¿quin sant es avuy que van de gala?

—Cap santo. Sino que como ha mort el Sultán de 'l Marroch, vaig á ver si ha pensat en mi.

—¿Qu' eran parents?

—No, es decir, casi be si; porque ara resulta que 'l oncle de 'l meu padre, habían de ser cosins germans ab ell, porque tambe se decía Hassan.

—¡Vaji, vaji, ¡qu' está de broma!

—Si, si, ja me 'n vaig. Pero es á fer guardia á la Exposición de Bellas Arts.

—¡Ah! ja ho entench, donchs. Per'xo va de gala.

* *

—¿Vól te 'l favor, Sra. Pepa, de ajudarme á tirar aquesta galleda d' augua?

—Prou, dona; demani, ja ho sab,

—¡Ay, senyor, quant una comensa á ser vella 'ls anys li pesan!

—¡Vaja, que vosté no es pas de tanta edat com aixó!

—¡Ay, filla! Si á cinquanta y pico no se 's vella...

—Tot lo que vulgui; pero encara trobaríam qui li faria l' aleta...

—No 'm fassi riurer: ¿quí vol que 'm miri á mi?

—Qualsevol que tingui ulls. ¿Qué no pagaría 'l Sultán per poderla mirar?

—¿Tambe surt ab lo Sultán vosté? Tot avuy que no sento anomenar res mes. ¿Qu' era algún de 'ls grossos, que veig que tothom se n' ocupa?

—Ja ho crech, si ho era. ¡Y que tenía las donas á grapats!

—¡Ay, lo grandíssim! ¿Y ab aquet búscalas-totas, volía ferme de bó?

—¿Cóm s' enten búscalas-totas? Vosté no sab de qui 's tracta?

—Si no s' esplica...

—¡Y ben clar! Sáliga que 'l Sultán, es un moro...

—¡Ay, Verge Santíssima!

—Un moro gros que ha mort...

—Qu' es aquell que ven sabatillas? Donchs ahont hauré d' anar ara, per comprarnhi? Jo que n' espatllaba un parell... cada trimestre...

***

—¡Ay, pobre Sultán! ¡Qui li havia de dir!...
—¡Que 'l coneixia?
—Una servidora, no; pero 'l meu caloyo si.
—¡Ah! ¿tè relacions ab un *malitar*?
—Militar de tropa. ¿Y donchs, que 's creya? ¡Pobre Sultán! ¡quí li havia de dir! ¡Quant lo meu Qui-quet ho sábiga!

—¡Ho sentirá potser?
—Ja ho crech, Sra. Susagna. Com que allavonsas de las batussas de 'l any passat ell també hi era.

—¿Y 'l va véurer?
—Y fins van menjar junts quant va anar ab la embaixada de 'n Martínez Campos. Per cert que no li perdono: per culpa d' ell va haver de dormir una nit á l' *intempérie*, després de ferse un tip de nespras, y ara li ha quedat un dolor reumátich, que me l' ha deixat impossibilitat de tot servici.

***

—¡Cuyti, senyora Tuyas, cuyti! ¿Sab qué m' acaban de dir?

—¿Qué?
—Que han mort a 'l Sultán.
—¡Ay pobre de mí! ¿Qué 'm diu?
—Lo que sent.

—¡Ay, quan lo de casa ho sábiga! 'M mata; va-ya si 'm mata! Y de tot ne tinch la culpa, per deixar-lo anar sempre en llibertat.

—Pero....
—Deixis de *peros*, no m' entretingui. Me 'n vaig ara mateix.... potser encara hi seré á temps.

—Pero...
No va deixar-la acabar. La senyora Tuyas, llevadora sense títol de 'l carrer de 'ls Ases, va obrir la porta de 'l pis, llensantse escalas avall, dirigintse á darrera de 'l Parque, com ánima que se 'n pórtia 'l diable.

La pobre senyora s' havia cregut que 'l Sultán de qui li parlavan, era un gosset falder que tenia per' entretenir's-hi matantli las passas.

RAMÓN OJEDA.

AMOROSA

Amor, la meua amor, ángel puríssim devallat de la gloria per' minvarne las penas d' aquet sér que tant t' estima, que ni en la tomba ne podrà oblidarte.
¡Ay, si sabessis, si t' digués, m' aymia, lo somni que tingui l' altra vesprada!
Pero, no te 'l vull dir: puig, ignocenta, creurias que no es cert, y una rialla mes ignocenta encara que tú mateixa, n' esclataria en tos llaviets de nàcar.

No, no te 'l vull dir; quant mes gran sias, quant ho entenguis millor, quant ton cor tendre 's reflecti á 'l mirall de la meua ánima y sábiga sentir y explicar pugui lo que 's pateix quant de vritat s' estima, llavors te 'l contaré ratlla per ratlla, igual que 'l jayo á ne 'ls séus nêts esplica aquells qüentos de bruixas y batallas que 'ls horroritzan tant. Si, si: llavors sense perdre' un sol mot, tantas vegadas te 'l contaré, amor meu, com estels brillan cada nit en lo cel, com gotas d' aygua ne forman lo blau mar, con grans de sorra petits ne lluchen en la inmensa platja.

¿Dius que te 'l conti? No pot ser: seria

causarte pena gran. Veig que t' enfadas, y dius que 'l vols saber. Doncas no ploris y escolta ab atenció, vaig á complaure't.

He somniat eixa nit que una nineta hermosa com cap més, enveja d' ángels, sentadeta á 'l costat ab goig tenia escoltant molt atenta mas paraulas.
—¡T' estimol—jo li deya,—tú ets ma vida; tú ets mon únich tresor y ma esperansa: quant te 'n vas d' aprop meu no sè que sento que fins per respirar l' ayre 'm fa falta...
.....

¿Te'n rius?... ¡Oh, amor meu, ¡sembla mentida: ets sempre la mateixa; fuig, aparta't...
Ja he dit que per parlarte d' eixas cosas ets tu molt nena, si, molt nena encara.

J. T. y R.

SECCIÓ DE 'L PIROTÉCNICH

Segons veus reservadas, hi ha qui tracta de vendre's una Exposició Universal *non nata* encara.

Se parla de 15.000, no sè si són rals, pessetas, liras, duros, franchs ó lliuras esterlinas, que tot podria ser, perque 's diu que hi haurá pe' l' mitj *inglesos* que potser á algú 'l farán tornar *belga*.

Sort que no dorm tothom y que 'ls que vetllan esguerraran lo marro... ¡Ey, potser!

De ferse 'l negoci, com que 's parla d' una cosa *in mente é in-material*, podría aplicárseli 'l ditxo aquell de «s' ha venut lo sol avans d' eixir.»

NOTA.—Ara no 's pensin que sigui res d' aquí Barcelona.

La pasta de 'ls Monte-píos s' ha acabat ja en lo forn periodístich de 'l carrer de Escudillers Blancs.

Per tan poderós motiu, en la pastisseria de la Plassa Real, no 'n han servit a'ls parroquians d'ensá que va publicarse l' article tercer sobre *Las Germandats* en nostre número de dissapte.

Això fa que *El Diluvio* no hagi inundat ab l' aygua clara de la lógica 'l camp de la protecció de las classes proletarias.

Potsé acumula elements aquátichs en los núvols ahont *El Diluvio* 's fôrma.

Per si acás, tinch paraigua de resistencia.

Entre 'ls papers que tinch per' fer bengalas, he vist avuy un exemplar de 'ls *Estatutos de la Sociedad organizadora de la Exposición Universal de Barcelona para 1898*.

Pero no són los primitius, sino uns altres presentats a'l Govern civil lo día aquell en que 's posa a'l Pla de Palacio l' home de tants nassos com días hi ha á l' any.

Será casualitat; pero a'l venir á parar a'l taulell de 'l meu taller, han anat á son destino natural, perque 'ls he fullejat y... resultan bons per' cremar.

Mes com això no vé d' un día ja 'ls cremaré quant me 'ls tornin; perque ara 'ls he entregat (ab un tornet, s'entén) a'l meu amich U. C. B. que m' ha promès dirne alguna cosa de utilitat y per' ensenyansa de cándidos, en las planas de Lo TEATRO CATALA.

Després ja 'n faré fochs y cohets.

Lo POLVORISTA.

REPERTORI DE FORA

Mataró, 11 de Juny.

Molt senyor meu: Dissapte passat en la societat «Nova Constança» 's representá 'l drama en tres actes *La Pasionaria*, distingintse molt la Sra. Mena, igual que 'ls Srs. Parreño, Serraclara y Llibre. Quants hi prengueren part, en tots los finals de acte tingueren que surtir á escena. La nena Comas també agradá moltíssim. Per postres (si 's pót dir) nos donaren la aplaudida sarsuela *Salón Esclava*, en que 'l Sr. Montero y altres que hi treballaren nos deixaren contents y satíssets.

Ahir diumenje á la nit en lo teatro Euterpe 's representá 'l drama en tres actes *La Mesonera del León de Oro*. Las Sras. Mena, Verdier y Galcerán y 'ls Srs. Tautau, Parreño, Delhom y Llibre 's portaren molt be. Per

últim, l'estreno de la comedia en dos actos *Zaragüeta* va agradar a 'ls espectadors. que van quedar contents. Crech que tindrem *Zaragüeta* moltes vegades.

Se preparen molts estrenos, com son *Un enemigo del pueblo*, *L' Escursó*, *La de San Quintín*, la sarsuela *Lo primer dia* y la revista *La llanterna mágica*.

Allí veurém.—E. R.

Badalona 12 de Juny.

Ab *Tenorios!*, última producció donada a'l teatro pe'l Sr. Ferrer y Codina, 's despedí d' aquet públich la companyia de D. Enrich Borrás que actuaba en lo Zorrilla, ab gran aplauso.

Tenorios! obtingué un acabat desemenyo por part de la companyia, rient — com diuhen los castellans — *a mandíbula suelta* la numerosa concurrencia que assistí a aquesta representació que no 's cansá de aplaudir las escenas altament cómicas que enclou dita obra.

¡Llástima que no siga original!

Apesar de ser molt divertit lo juguet *Mis dos papás*, original de D. Joaquín Riera Bertrán, lo públich, sens dupte per havérseli estroncat la font de las riallas que tingué oberta durant la representació de *Tenorios!*, no rigué tant com ho hauria fet després de la representació de un drama. Aixó no vol dir que *Mis dos papás*, no fós molt celebrada y aplaudida.—VERITAS.

Vich 13 de Juny.

En lo Café de Catalunya hi tenim companyia de cant y ball, distingintse cada día més la Srta. Elvira Casos.

S' están acabant las obras de 'l nou teatro que s' estrenará per las próximas festas de S. Miquel ab lo títol de la mateixa societat que 'l construheix, lo Centre Industrial. Quant dit teatro s' haurá inaugurat, ja 'n parlaré.—J. S.

REUNIONS PARTICULARS

CIRCOL DE LA DRETA DE 'L ENSANXE.— Van compóndrer la funció de diumenje passat las produccions en un acte: *Una senyora sola*, *Vivir para ver* y *Croquis de 'l natural*.

Lo desemenyo surtí regular en la primera y última, y dergraciá en la segona.

CLARIS.—De las obretas *S. M.* y *El final de un llo*, va agradar mes aquesta última per la interpretació molt acabada que van donarli. Los Srs. Bové y Fages en los tipos de *Curro* y *Terremoto* 'ns van deixar admirats ¡Llástima que en *Camándulas* y 'ls demás no haguessin estat a la seva altura!

Lo monólech titolat *A las foscas* que va estrenarse, 's pót dir que es una obreta sense pretensions, escrita ab facilitat y acompanyada de alguns xistes que foren ben rebuts. Lo Sr. March va desemenyar-lo ab gust y a 'l final se l' aplaudí y 's demaná a l' autor Sr. Bonavía.—A.

FOMENT VOLUNTARI (Gracia).—Lo passat diumenje representaren *Levantar muertos* y *Lo meu criat*, comedia en un acte del Escaler.

Lo Sr. Casellas va fer son paper d' un modo acabat y surtiren airosos las demás parts de la companyia.

TÍVOLI GRACIENSE.—Lo diamenje tingué lloch lo benefici de'l Sr. Badia: posaren en escena 'l drama *Mal pare* y un fi de festa en lo qual surtiren airosos de sos papers, en particular los Srs. Badia y Puig.

Lo beneficiat va ser obsequiat ab una *humorística panera de flors*, que ademés contenía llagonissas, pollastres, etc. Las nansas eran dos pans rossos com un fil d' or, regalo de'l Sr. Franquesa y algún altra senyor.

Faig menció de dit regalo per lo ben combinat que estava.—F. M.

SALÓ DE DESCANS

—Avuy donem per folletí las planas 3, 4, 13 y 14 de la nova producció *Per voler ser concejal*. Dissapte vinent repartirem las cubiertas de 'l drama *Llas de foch*, que hem fet imprimir a fi de compláurer a molts personass que las han demanat.

—S' ha format una companyia d' ópera pera 'l teatro *Recreios* de Lisboa, havent sigut contractats los artistas catalans Sr. Aragó y Serra, barítono y baix ventatjosa-ment coneguts entre 'ls cantants d' ópera italiana.

—D. Felip Casaperas y Gili 'ns participa que diumenje 24, estrenarán una comedia catalana y en vers, original seva, en la Societat Tertulia Familiar. Dita comedia va dedicada a'l President don Antón Messegué, en representació de tota la Societat en pés.

Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.

Botiga de calsat de Francisco Grau, Plassa de Santa Ana, 23.

Sastrería de teatros de Joan Baret, Sadurní, 14, 1r.

Magatzem de pells de J. Pous, Princesa, 13.

Taller de atrés de E. Vidal, Ronda S. Pau, 48.

Fotografia de A. S. (Xatart), Carme, 3, tercer.

Sastrería de teatros de J. Guitart successor de Fernando Doménech (a) Ros. S. Rafel, 16, 1.º.

Arxiu y copistería

DE
FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

A CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un somier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas regilla, una mesa noche con marmol, una mesa comedor, seis sillas comedor, un elegante espejo y percha.

Además hay camas de Viena a 20 pesetas, y de matrimonio a 35. Sillas de regilla a 44 pesetas docena. Juegos de Lavabo Viena mármol a 24 y gran surtido de muebles de todas clases a precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde del Asalto, 25
BARCELONA

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja'

Aparatos per' pèndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven a plastos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

ALMACEN DE MÚSICA

Juan Ayné

Fernando VII, 51 y 53 y Call, 22

BARCELONA

PIANOS SUPERIORES

NACIONALES Y EXTRANJEROS

ARMONIUMS ECONOMICOS

Música de zarzuela y libretos, Métodos, estudios y música de toda clase para piano ó para canto

Guitarras desde 5 pesetas.

Imp. Pujol y C.ª -- Tallers, 45.—Barcelona